

Om *Alnus incana* (L.) Willd. f. *arcuata* n. f.

Af J. A. O. SKÅRMAN.

Med ofvanstående namn har jag betecknat en form af *Alnus incana* (L.) Willd., som af mig anträffades i Wärrmland sommaren 1887 och hvilken genom de anmärkningsvärda afvikelser från hufvudarten, den i flere hänseenden erbjuder, synes mig förtjena att upptagas som själfständig form.

Jag har visserligen icke under de resor, jag företagit i Wärrmland, egnat någon speciel uppmärksamhet åt den derstädes så allmänna gråalen och dess förmåga af variation, men det har förefallit mig, som skulle den, ätm. i det af mig undersökta området, Klarelfvens floddal, hålla sig jemförelsevis konstant. Wäl har jag funnit temligen stora vexlingar i afseende på bladens storlek och beklädnad, men i så fall hafva dessa vanligen varit direkt beroende på de yttre förhållanden, under hvilka trädet eller busken vegeterat, och aldrig hafva dessa vexlingar, äfven om de berört förmen, varit af den utsträckning, att de i nämnvärd grad inverkat på artens allmänna habitus. Desto mer öfverraskades jag, då jag under en exkursion i trakten af Ekshärads prestgård den 3 Augusti nämnda år påträffade en buske, som genom sitt främmande utseende genast gaf intryck af att vara något annat än en tillfällig lokalform. Jag tillåter mig genast fästa uppmärksamheten derpå, att det ställe, hvarå exemplaret ifråga förekom, icke erbjöd något ovanligt, vare sig i exposition eller jordmån, som möjligen skulle kunna förklara de egendomligheter, genom hvilka

denna form skiljer sig från *A. incana*. Platsen var en åt sydost svagt sluttande, sandig strand, beväxt med åtskilliga *Salices* och *A. incana* af vanligt utseende, alla stadda i kraftig utveckling och med tillgång till solljus och fuktighet. Bland dessa växte, högst 15 meter från Klarelfvens yta, ifrågavarande form, en vacker, omkr. 3—4 meter hög buske, hvars utseende på intet vis antydde, att yttre omständigheter influerat hämmande på utvecklingen eller varit formbestämmande i afseende å bladen eller habitus öfverhufvud. Såsom nyss nämndes fans endast ett individ och alla försök att i grannskapet upptäcka likartade misslyckades.

De egendomligheter, som utmärka denna form äro följande:

Smågrenarne äro i allmänhet förlängda, smala och spensliga, med tendens att sträcka sig uppåt eller snedt uppåt i den relativa hufvudaxelns riktning. Härigenom uppstår en karakteristisk, lätt i ögonen fallande habitus, som jag aldrig funnit hos *A. incana*, hos hvilken, såsom bekant, en temligen oregelbunden och allsidig grenbildning råder. Förgreningen tycktes vara rikare än hos hufvudarten och bidrog jemte den i proportion härtill ökade bladmassan att ge åt busken ett synnerligen ståtligt utseende.

Stiplerna äro väl utvecklade och voro allmänt kvarsittande, medan de hos *A. incana* vid samma tidpunkt i regeln affallit.

Bladen äro först och främst betydligt mindre än hos *A. incana*. Äfven de största och bäst utvecklade hinna ej på långt när i storlek ordinära af hufvudarten; på sin höjd äro de hälften så stora som hos denna, och jemför man medelstora af båda, befinnes ytstorleken förhålla sig som 1:4 eller 1:5. Formen är oval eller ovalt äggrund med än tydlig, något utdragen, än kort trubbig spets. Omkretsen, som hos *A. incana* typiskt är distinkt och regelbundet dubbel-

sågad med sågtänderna af första ordningen spetsiga, är här ojemnt eller oregelbundet dubbelsågad med första ordningens sågtänder, särskildt å större blad, trubbiga.

Nervaturen erbjuder väsentliga skiljaktigheter. Hos *A. incana* utgå från hufvudnerven med stor regelbundenhet raka, inbördes parallela sidonerver, parvis eller skiftevisa och på lika afstånd från hvarandra;

dessa nerver äro förenade genom fina tväranastomoser, men förgrena sig sällan förrän i sjelfva kanten af bladet. Hos denna form återigen är nervaturen mycket oregelbunden. Sidonerverna utgå från hufvudnerven på mycket olika afstånd inbördes, löpa mer eller mindre bågformigt samt förgrena sig eller utsända kraftiga nya sidonerver ofta på stort afstånd från bladets omkrets. En dylik oregelbundenhet i nervaturen är alldeles främmande för *A. incana*, åtminstone allestädes hvarest jag sett densamma.

Ett egendomligt och från hufvudarten fullkomligt afvikande förhållande visa bladen slutligen äfven deri, att de, antingen i hela sin längd eller ock endast med främre delen, äro i bågform nedåtböjda, medan de båda hälfterna längs hufvudnerven blifvit något rännformigt uppstående. Vid pressning blifva bladen i följd häraf gerna veckade.

Huruvida den i de fruktifikativa delarne skiljer sig från hufvudarten har jag ej kunnat afgöra, då endast några få outvecklade frukter förefunnos.

I de floristiska arbeten, jag haft till mitt förfogande, har jag ej kunnat finna någon form af ofvan angifna utseende antydd. För att erfara ett omdöme af någon specialist öfversände jag några qvistar till professor E. REGEL i S:t Petersburg, hvilken såsom bekant utgifvit en monografi öfver *Betulaceerna* *). I sitt svar å min förfrågan bestämmer prof. R. min form till *A. incana* (L.) Willd. *ε parvifolia*, hvilken finnen finnes beskrifven å pag. 100 i hans nyssnämnda monografi. Emot denna bestämning kan jag emellertid ej underlåta göra ett par anmärkningar.

Först och främst: hvad afser R. med sin *A. incana ε parvifolia*? Gruppen *pinnatifida*, den 8:de och sista af de formserier, i hvilka han uppdelat *A. incana*,

*) "Monographische Bearbeitung der Betulaceen von E. Regel" i *Nouv. Mem. de la Soc. Imp. des Naturalistes de Moscou*, tome XIII, Moscou 1861.

karaktiserar han sålunda: foliis plus minus profunde laciniato-pinnatifidis, och för dess namn citeras bl. a. Wahlenberg, flora suecica pag. 622, hvarest man återfinner den vid Lesjöfors i Värmland funna, af LUNDMARK 1790 i Vet.-Akademiens handlingar beskrifna *Betula pinnata*. Då det nu om *parvifolia*, som är en af de 4 underformer, hvilka af R. blifvit inom *pinnatifida*-gruppen urskiljda, säges "gesehen aus Schweden aus der Prowinz Wermeland" under det att ingen af de öfriga *pinnatifida*-formerna äro uppgifna för Sverige skulle man redan a priori vänta, att denna *parvifolia* och WAHLENBERGS β *pinnatifida* äro identiska. Men så är ingalunda fallet. En blick å fig. 7, tab. XVII uti hans monografi, hvarest ett blad af *parvifolia* finnes aftecknad, säger genast, att dessa båda icke hafva något med hvarandra att göra. WAHLENBERGS *pinnatifida* finnes alls icke antydd annat än som citat för gruppnamnet, och hvad *parvifolia* beträffar, så äro inskrifningarne i bladkanten hos denna så obetydliga, att man ej gerna kan annat än förvåna sig öfver, att en sådan form blifvit inrangerad på detta ställe. För att om möjligt utreda hvad som legat till grund för R:s *parvifolia*, som trots sitt uppgifna svenska ursprung synes vara fullkomligt okänd för alla svenska florister, har jag genomgått såväl härvarande botaniska museums som Vetenskaps-Akademiens *Alnus*-samlingar, men utan att finna någon form, som skulle kunna anses identisk med den REGELSKA. Deremot anträffade jag i prof. TH. M. FRIES' herbarium, som välvilligt stälts till mitt förfogande, en småbladig form, signerad *pinnatifida* och enligt hvad etiketten utvisade ursprungligen tagen i Värmland, och möjligt är, att R. med sin *parvifolia* åsyftat denna, ehuru jag icke anser det heller sannolikt, då betydande olikheter, såsom i bladform m. m., dem emellan förefinnas.

Men äfven under förutsättning, att en förvexling här icke egt rum (något som väl icke är oantagligt)

och att den af R. uppställda *parvifolia* verkligen är grundad på svenska originalexemplar, kan jag ej godkänna R:s bestämning af min form. Oafsedt det, att flere af *parvifolias* karakterer t. ex. hårigheten å bladundersidan, ej eger tillämpning på densamma, finnas flera af dess mest utmärkande egendomligheter, såsom nervaturen, den båghöjda och konkaverade bladytan, ej med ett ord omnämnda i R:s beskrifning å *parvifolia*.

Då sålunda å ena sidan den af mig funna formen af *A. incana* ej stämmer med den REGELSKA *parvifolia* och å den andra denna senare förefaller att vara af tvifvelaktig natur, har jag naturligen ej kunnat nöja mig med prof. REGELS bestämning. De olikheter, genom hvilka den här framställda skiljer sig från den vanliga *A. incana*, synes mig både intressanta och väsentliga, hvarför jag tillsvidare upptager den under särskildt namn — om ej för annat så för att leda uppmärksamheten på variationen inom detta slägte!

Anteckningar till Blekinges flora.

Af F. SVANLUND.

III.

De flesta bidrag till denna uppsats äro lemnade af lektor H. W. Arnell (Arn) stud. C. B. Nordström (Nrm) och T. Söderlund (Söd) samt herr N. P. Nordvæger (Ngr). I st. f. deras hela namn begagnas vidstående förkortningar.

Veronica triphyllos L. Kristianopel i och omkring köpingen i mängd (Ngr); Sandslätt Karlshamn (Nrm).

V. persica Poir och

V. polita Fr. Gustafsborgs trädgård Karlshamn (Nrm).

V. opaca Fr. Mjövik Nätraby.

Valeriana dioica L. Ljunget Ronneby s:n (folkskolelärare P. Persson.)

Valerianella Morisonii (Spreng) DC. Ronneby i trädgårdar vid brunsvägen.

- Eleocharis multicaulis* Sm. Föllsjön Tving, Stora Ångsjön Backaryd.
- Milium effusum* L. V. Boråkra; Granhagen Ronneby (Lindblom); Djupadal (Nrm); Vilhelmshöjd Khamn.
- Psamma arenaria*. R & S. Sillervik Mjellby.
- Anthoxanthum odoratum* L. f. *monstrosa*. Strå bärande i toppen ända till 6, kort skaftade, 1—3 cm. långa och från hvarandra något aflägsnade vippor. Toppvippan grenad genom en ungefär från dess midt utgående, skaftad och glesblommig sidovippa. — Heleneberg vid Khamn (Nrm).
- Panicum Crus galli* L. Mörrums by i potatisåkrar.
- Digitaria humifusa* Pers. Horsaryd Asarum, Vekerum Mörrum (Nrm).
- Leersia oryzoides* (L.) Sw. Ronneby å i närheten af vattenfallet (D:r O. Nordstedt), Nättraby å nära kyrkan och vid Vörta qvarn. — Vippan är vanligen helt och hållet innesluten inom bladslidan, stundom utskjuter dess topp senare på hösten.
- Festuca gigantea* (L.) Vill. Nättraby vid kyrkogården.
- Glyceria maritima* (Huds.) Wahl. Lindkullen Ronneby (Nrm).
- Elymus arenarius* L. Kungsholmen (stud. A. Brovall).
- Plantago media* L. Karlskrona, t. ex. i Hoglands park, och Djupadal på insädda gräsplaner (Brovall).
- Potamogeton prælonga* Wulf. Angelskogs å Ronneby (kand. C. G. Westerlund).
- Galium silvestre* Poll. Fästningen Vestra Hästholmen.
- G. Mollugo* L. Wämmö flerstädes; Sofielund Rödeby; Karlshamn och Strömme (Nrm).
- Symphytum officinale* L. Vid vägar nära intill Ronneby.
- Anagallis arvensis* L. v. *cærulea* Schrad. Hvilan Karlshamn på en åker (Söd).
- Lysimachia Nummularia* L. Marielund Nättraby vid tegelbruket (Browall).
- Gentiana Amarella* L. Långa kusten från Kristianopel till Fogelmara (Ngr).
- Datura Stramonium* L. Karlshamn förvild. på flera st. (Söd.).
- Verbascum phlomoides* L. har ej på många år kunnat återfinnas på någon af de platser, på hvilka den förut varit växande.
- V. *Thapsus* L. f. *neglecta* Scheutz. Hallen Backaryd.
- V. *nigrum* L. forma. Stjelkblad nästan oskaftade, tunna, långspetsade, på öfre sidan nästan glatta och glän-

sande, under glest håriga, gröna; ståndarknappar hvitulliga. — Står närmast intill v. *glabreseens* Hn.

— Nära Karlshamn på en potatisåker (Nrm).

Campanula patula L. Förkärla (Edv. Olsson): på jernvägsbanken söder om Svängsta station (Nrm).

Viola mirabilis L. Ronneby (Arn., Nrm).

V. stagnina Kit. Långs ån vid Kristianopels prestgård (Ngr).

Salsola Kali L. Sillervik Mjellby.

Laserpitium latifolium L. Vekerum Mörrum (Nrm).

Conium maculatum L. Wämmö vid kakelfabriken, Listerby, Djupadal (Browall).

Anthriscus vulgaris Pers. Kungsholmen.

Chærophyllum temulum L. Nättraby (A. F. Andersson).

Meum athamanticum Jacq. Denna växt, som enligt Bot. Not. 1883 s. 63 är funnen på Sternö vid Karlshamn af C. G. Widmark, anträffades år 1887 af T. Söderlund odlad i en trädgård derstädes. Enär densamma under flera föregående år förgäfves blifvit eftersökt så väl af R. Wallengren som mig på nästan alla delar af Sternö, är det högst sannolikt, att Widmark (som ej kunnat erinra sig växtlokalen) insamlat den i nämnda trädgård, hvilken allmänt tjenar till genomgång för dem, som sjöledes besöka vestra delen af Sternö. Redan för omkring 30 år sedan, då nuvarande egaren inköpte stället, fanns densamma i trädgården. Äfven på andra ställen i Sverige odlas den som prydnadsväxt, såsom i och omkring Jönköping (Arn).

Colchicum autumnale L. Karlskrona förvild. i flera trädgårdar (Browall).

Tulipa silvestris L. Fogelmara Kristianopel (Ngr).

Gagea pratensis (Psrs) Dum. Vid Karlshamn (Söd.).

Asparagus officinalis L. Ö. Sandvik på vanlig hafsstrand (Söd., Nrm).

Luzula albida Desv. Johanneshus (stud. M. Lönnroth).

Rumex maritimus L. Sternö (Nrm); Sillervik Mjellby.

R. acutus L. Mjövik Nättraby (Arn).

Triglochin palustre L. Torsö Mjellby på en sandig hafsstrand.

- Trientalis europæa* L. f. *roseolis binis*. Stjolk med två från hvarandra teml. långt åtskilda bladrosetter, båda eller blott den nedre med blommor i bladvecken. Blommar ännu i början af Juli. — Augerum. — Denna form som enl. L. M. Neuman äfven förekommer med 3 bladrosetter, finnes utförligare beskrifven i hans Bidr. till floran på Sveriges sydvestkust s. 15 och 16.
- Epilobium montanum* L. × *obscurum* Schreb. Møljerdy Ronneby s:n. (P. Persson).
- Butomus umbellatus* L. Mörrums-åns vestra strand norr om byn.
- Pyrola uniflora* L. Kärrtorp Nättraby.
- Monotropa Hypopitys* L. Täfvetorp Nättraby (Arn).
- M. Hypopitys* L. f. *hirsuta* Roth. Afvelsgårde Lösen (folkskolelärare C. H. Hansson); Svängsta (Nrm); Vekerum (Söd.).
- Silene viscosa* L. Torhamns skärgård på holmarne Tvegölja. — Förut endast anträffad på Utklipporna af Aspegren.
- Viscaria vulgaris* Roehl × *alpina* (L.) α *subvulgaris*. (Jfr. Bot. Not. 1886 s. 7). Wämmö.
- Cerastium arvense* L. Kungsholmen; vid landsvägen mellan Jemjö och Ramdala på stenmurar (Ngr).
- C. pumilum* Curt. f. *bracteis herbaceis*. Kristianopels köping vid hafsstranden (Ngr). — Är identisk med den form, som är beskrifven i Bot. Not. 1887 s. 130, 131.
- Lythrum Salicaria* L. β *verticillatum* nov. var. Alla blad bredt hjertlika, de öfre tvärt hopdragna i en smal spets; stöbladen 3 och 3 kransvis närmade med teml. långt från hvarandra aflägsnade kransar, dubbelt längre än de i bladvecken ensamma blommorna. — Vid Nättraby å.
- Pyrus communis* L. Mjövik (Arn); flerest. kring Khamn. t. ex. i Hästhagen (Nrm).
- Rubus Lindebergii* P. J. Müll. Hästhagen och Heleneberg Karlshamn (Nrm); Hörvik samt vid vägen mellan Mjellby och Hörvik på många ställen.
- R. Chamæmorus* L. Bokön Ronneby s:n i mängd (Persson).
- Potentilla procumbens* Sibth. × *Tormentilla* Neck. Wämmö tillsammans med föräldrarne.

- Geum intermedium* Ehrh. Mörrum vid laxfisket. (Söd.).
Papaver Argemone L. Komstorp Kristianopel. (Ngr).
Actæa spicata L. Strömma Karlshamn (Nrm).
Delphinium Consolida L. Siretorp Mjellby. Uppgifves dessutom växa i Karlskronatrakten, men har ej i senare tid der återfunnits.
Aquilegia vulgaris L. På backar vid Märkastugölen nära Karlshamn (Nrm).
Thalictrum simplex L. Ryd Sturkö.
Ranunculus Flammula L. v. *radicans* Nolte. Lyckeby å vid Fuhr; i bäcken vid Mølberyd.
Mentha viridis L. Sandslätt vid Khamn., mellan Khamn. och Heleneberg (Nrm).
Dracocephalum thymiflorum L. Kkrona stadskyrkogård (Bro-wall).
Ajuga pyramidalis L. f. *alba*. Hästö och flera andra st. kring Kkrona.
Stachys arvensis L. Kristianopel, vid köpingen och prestgården (Ngr); Hasslö; Sternö (Nrm).
Galeobdolon luteum L. Listershufvud på sluttningen mot Hörvik.
Lamium intermedium Fr. Mörrum (Söd.).
Euphrasia gracilis Fr. Kristianopel (Ngr); Fridlefstad (Arn).
Melampyrum nemorosum L. f. *albida*. Flerestädes i Rödeby s:n, Dalby Nättraby. — Uti min uppsats i Bot. Not. 1886 s. 11 uppgifves felaktigt, att både blommor och skärblad äro gulhvita. Endast skärbladen hafva denna färg; kronbladen äro deremot, liksom hos hufvudformen, höggula.
Limosella aquatica L. Mörrum vid ån på vestra stranden (Söd.).
Linnæa borealis L. Sternö (Söd.).
Lepidium latifolium L. Ö. Sandvik nära Karlshamn (Söd.).
Camelina silvestris Wall. Khamn (Nrm).
Farselia incana R. Br. Kristianopel (Ngr); Bredåkra, Mølberyd Ronneby s:n (Persson).
Cardamine hirsuta L. v. *litoralis*. Flera öar och skär i Kkrona skärg., Lindeskär Ronneby skärg.
Sinapis alba L. Mjövik förvild. (Arn).
Arabis hirsuta (L.) Scop. Ronneby (Nrm).
Sisymbrium Loeselii L. Karlskrona på ballastplats samt på Kungshall och Tyskbryggaregården (Bro-wall).

- Malva Alcea* L. Fogelmara Kristianopel. förvild.
M. moschata L. Jemjö; Rödeby vid kyrkan, Tromtö (Arn).
Sarothamnus scoparius L. V. Boråkra i mängd.
Orobus vernus L. Karsabäck Fridlestad (Arn).
Melilotus officinalis L. Vekerum (Nrm).
Lupinus luteus L. Jemjö vid skjutsstationen, Möljeryd förvild.
Medicago sativa L. Ronneby (Arn).
Trifolium incarnatum L. Trantorp Nättraby förvild. på gräsplaner. (Arn).
Hypericum montanum L. Mellan Khamn och Heleneberg (Nrm).
Tragopogon porrifolius L. Grönadal Nättraby vid vägen (Arn).
T. porrifolius × *pratensis* Gn. Wämmö (J. Hamnell).
Cirsium oleraceum (L.) Scop. och
Cineraria palustris L. Norje Ysane. (Söd.).
Senecio Jacobæa L. v. *discoidea* Wimm. & Grab. Wägga Khamn.
S. viscosus L. Svängsta.
Anthemis tinctoria L. Mjövik (Arn); Förkärla kyrkogård.
A. Cotula L. Mjövik, Spjutsbygd (Arn).
Orchis angustifolia Wimm & Grab. Snäckgrafvarne Khamn. (Söd.).
Goodyera repens (L.) R. Br. Svängsta (Nrm).
Listera ovata (L.) R. Br. Möljeryd (Persson).
Neottia Nidus avis (L.) L. C. Rich. Alnaryd Tving (Arn).
Euphorbia Cyparissias L. Hokadal Asarum i åkrar (Söd.).
Carex riparia L. Vedeby bäck ej långt från utloppet.
C. digitata L. Niklastorp Nättraby; Rosenborg Khamn (Söd.).
C. divulsa Good. Tromtö (Arn).
Sparganium natans L. Föllsjön Tving.
Salix triandra L. ♂. Hunnemara Khamn (Nrm).
Myrica Gale L. f. *monoica*. De öfre hängena äro normalt honhängen och de nedre hanhängen, men stundom hafva de närmast intill de förra sittande hanhängena några honblommor i spetsen. — Några sjöar vid Bostorp Fridlestad och kring Holmsjö.
Hydrocharis Morsus ranæ L. Svängsta (Nrm).
Asplenium Breynii Retz. Vid Markastugölen Khamn (Nrm).
Botrychium Lunaria L. Wämmö i Vestra mark.

Om *Potentilla thuringiaca* Bernh. i Sverige.

Af K. FR. THEDENIUS.

Om det kan godkännas, att man anser en växt vara inhemsk, då den förekommer ymnigt på olika och äfven vidsträckta trakter utan att vara odlad, så torde denna växt hafva förvärfvat sig svensk medborgarrätt. För lång tid sedan har doktor Hofberg funnit växten vid Gripsholm och Strengnäs i Södermanland. År 1860 fann lektor C. Hartman densamma i Nerike, i Viby socken nära kyrkan, och nära prestgården har den år 1883 blifvit funnen af amanuensen G. E. Forsberg. År 1884 påträffades den i Ockelbo socken i Gestrikland af häradshöfding C. O. Schlyter och detta på två ställen vid Wij bruk och på ett ställe $\frac{1}{4}$ mil derifrån. Andra botanister hafva insamlat den derstädes efteråt. Enligt exemplar i Lunds akademis herbarium skall lektor K. B. J. Forssell hafva funnit samma växt vid Skara. Under detta års sommar påträffades den af apotekaren Hugo Thedenius i stor mängd en half mil öster om Stockholm, på södra delen af Sicklalandet mellan Ryssviken och Stubbsund — en sträcka af en fjerdedels mil — på ängsmark, vägkanter och backsluttningar. Att ingen förr funnit den på Sicklalandet beror derpå, att just denna trakt sällan blifvit besökt af någon växtkännare. Vid Värtahamnen nära Stockholm har provisorern J. Persson nyligen sett stånd af växten, ehuru då endast försedda med rotblad. Uti botaniska trädgården i Upsala förekommer växten, och synes den derstädes, enligt uppgift af professor Th. Fries, vilja sprida sig. Uti Upsala akademis herbarium förvaras ett exemplar, taget i Juli 1844 af d:r C. J. Hartman i botaniska trädgården i Kristiania, och växer den der, enligt påskrift på namnlappen, såsom vore den sjelfsådd. Uti mitt herbarium ligger ett exemplar från Kristiania, taget 1884, men utdeladt under namn af Po-

Potentilla inclinata. Ända till år 1884 hafva de svenskska exemplaren blifvit ansedda för att tillhöra *Potentilla inclinata*. Först senare har man kommit under offund med, att detta namn är origtigt. Sedan Gareke i de näst sista upplagorna af sin "Flora von Deutschland" lemnat en beskrifning på *P. heptaphylla*, som passat in på vår växt, har man trott, att den egde detta namn. Uti den femtonde upplagan af samma flora, har Gareke upptagit namnet *P. thuringiaca* såsom artnamn, ehuru han förr ansett *P. thuringiaca* vara en storblommig form af *P. heptophylla*. Den har äfven ansetts böra heta *P. Goldbachii* *). Svårigheten att komma på det klara med namnet beror på, att man icke haft authentiska exemplar af växter med de olika namnen att tillgå. Sannolikt är att många märstående former finnas, hvilka utbildat sig på skilda ställen. De behöfva underkastas en noggrann granskning för att kunna utredas. De korta diagnoser och beskrifningar, som flororna innehålla, äro ofta otillräckliga för att kunna gifva ett tydligt begrepp om växternas utseende. Exemplar af växterna behöfva undersökas. De exemplar som amanuensen Forsberg insamlat i Nerike, afvika något från de Stockholmska och exemplar från andra ställen visa äfven någon olikhet. På växten, sådan den förekommer vid Stockholm, lemna jag följande beskrifning.

Beskrifning:

Roten mångstjerkig, på gamla stånd grof och träig; utvecklande vid sidan eller oftast mellan de blombärande, åt alla sidor rigtade stjelkarne, en eller ett par endast bladbärande rotstockgrenar. Stjelkarne från uppstigande bas uppräta, dels ända till 50 cen-

*) Sedan detta var "satt", har, genom jemförelse med exemplar af *Potentilla Goldbachii*, hvilka Professor Wittrock fått låna från S:t Petersburg, blifvit ådagalagd, att den Stockholmska växten icke är *P. Goldbachii*.

timeter höga, dels kortare, men sällan uppnående mindre än 30 cm. i höjd. De äro $1\frac{1}{2}$ —2 mm. tjocka på sin nedre del och småningom uppåt afsmalnande, styfva, trinda, ihåliga, gröna och beklädda dels med 1— $1\frac{1}{2}$ mm. långa, föga styfva och glest sittande hår, dels med kortare och tätare sittande. Från bladvecken på stjelkarnes mellersta del utgå oftast små, fåblommiga grenar, men stundom kunna dessa grenar vara ganska långa och, likasom stjelkens topp, bära en sammansatt, rikblommig blomqvast. De nedersta bladen på de blombärande stjelkarne förvissna vanligen före eller under blomningen. Bladen på rotbladsknippena oftast sjufingrade (stundom ett eller annat endast femfingradt), med syllicka stipler, långhåriga, på öfre sidan enrefflade, 15—25 cm. långa skaft och kortskaftade — oskaftade, lancettlika — omvänt äggrundt lancettlikt vigglika, trubbiga, oftast ända från basen grofsågade, 30—55 mm. långa, 12—20 mm. breda småblad, hvilkas uddtand icke når mycket framom de närmaste sidotänderna. Stjelkbladen med äggrunda, tillspetsade stipler, femfingrade, de nedre med skaft af bladskifvans längd, de öfre mer och mer kortskaftade, ju högre upp de sitta. De nedre stjelkbladens småblad kortskaftade, omvänt äggrundt lancettlika — smalt omvänt äggrundt lancettlika, afsmalnande mot basen, 25—35 mm. långa, 10—15 mm. breda och med uddtanden sällan nående framom de närmaste sidotänderna. De öfre bladens småblad smalt lancettlika, med afsmalnande, till ett kort skaft öfvergående helbräddad bas, för öfrigt grofsågade och med uddtanden nående mycket längre fram än sidotänderna. Blomstödjebladen oskaftade, trefingrade, med bredt äggrunda, spetsade stipler och smalt lancettlika småblad, hvilkas uddtand sträcker sig långt framom sidotänderna. Rotbladens småblad äro på undre sidans nerver och i den platta kanten långhåriga och derigenom hårbräddade. På öfre sidan sitta håren glest.

Stjelkbladens småblad äro mindre håriga än rotbladens. Håren utgå icke från någon glandel. Småbladen äro ofvantill rent gröna, på undersidan blekgröna och något hvitgråa af de hvita håren. Blomqvastarne i stjelkens och de stora grenarnes topp mycket samman-satta, mångblommiga och med utstående, raka, trinda och mjukhåriga, 20—30 mm. långa blomskaft. Blom-mornas diameter 12—16 mm. *) Foderflikarne tio, håriga, de större äggrunda och spetsiga, de mindre lancettlika och trubbiga. Kronbladen fem, gula, om-vändt hjertlika, nästan utan klo, 5—7 mm. långa och omkring dubbelt så långa som de större foderfli-karne. Ståndarne omkring 20 med ovala, gula knap-par. Pistillerna många, med stiftet utgående från fruktämnets sida. Frukterna snedt äggformiga, något hoptryckta, 1 mm. långa, rynkiga, utan köl. — Blom-ningstiden är sista hälften af Juni och första hälften af Juli.

Växten skiljes från andra svenska arter derige-nom, att den har åt alla sidor uppstigande, vanligen öfver fotshöga, långhåriga, gröna stjelkar med mång-blommig, sammansatt blomqvast i toppen, raka, utstå-ende, håriga blomskaft, sjufingrade rotblad med lång-håriga skaft, femfingrade stjelkblad, trefingrade blom-stödjeblad, grofsågade småblad med platta kanter, fem-bladiga, gula blomkronor och rynkiga frukter utan köl.

Säkerligen är fallet med denna växt detsamma som fallet är med många andra växter, hvilka under lång tid varit upptagna såsom tillhörande vår flora, nemligen, att den från början inkommit med utländ-ska foderväxtfrön. Vid Stockholm och i Ockelbo måste detta hafva skett för lång tid sedan efter som den hunnit föröka sig och sprida sig så mycket som den gjort. Då den visar sig vara fullt belåten med vårt

*) På några af de exemplar, Herr Forsberg insamlat i Nerike, uppnår blommornas diameter 20 mm. likasom fallet är med exemplar från Suhl i Thüringen.

klimat, kommer den säkerligen att fortfarande kvarblifva och sprida sig i vårt land.

Stockholm, November 1888.

Växtgeografiska bidrag till Östergötlands mossflora.

Af H. NORDENSTRÖM och E. NYMAN.

Angående här nedan nämnda fyndorter må nämnas att Kärna och Wreta Kloster socknar jemte en del af S:t Lars socken och Linköpings närmaste omgifning höra till Östergötlands Silurområde, öfriga lokaler till urformationen (granit). De flesta exkursionerna ha egnats en i Kärna socken belägen mosse ("Kärna mosse"), en af de intressantaste växtlokalerna i ÖG, särskildt för sin reliktfloa. Nomenclaturen för bladmossorna enligt Hartmans Flora, 10 uppl., för lefvermossorna till största delen enligt Lindbergs "Musci Scandinavici" med utsatte auctorsnamn och der så ansetts behöfligt Synonymer.

Lefvermossor:

- Diplophyllum obtusifolium*. (Hook.) Dm. (*Jungermania obtusifolia*. Hook.) c. fr. Linköping: grustag i närheten af staden.
- Mylia anomala*. B. Gr. (*Jungerm. anomala* Hook.). Kärna mosse, på Sphagnum.
- Jungermania exsecta*. Schmid; Kärna s:n, flerest., på stubbar, jord.
- *lanceolata* (L.) N. v. Es., c. col; Kärna s:n, på murken ved.
- *turida*, Dum. (Jg. *nana* N. v. Es.); Kärna mosse.
- *heterocolpos*. Thed.; Kärna mosse.
- *bantriensis*. Hook., c. col., Kärna mosse, i diken.
- — var. *acuta*. Lindenb., c. col., Landeryd s:n, Ufberget.
- *lophocoleoides*. Lindb. (Jg. *Hornschuchana* N. v. Es.), c. col.; Kärna mosse, under tufvor.
- *bicrenata*. Lindenb., c. col. & fr.; S:t Lars s:n, Cap Julie, diken.
- *longidens*. Lindb.; S:t Lars s:n, Skäggetorp på stenar.

- *Limprichti*. Lindb. (Jg intermedia, Lindenb., Jg excisa, Dicks.) c. col.; Kärna: Malmskogen, skogsstigar ej sälls.
- *saxicola*. Schrad; Landeryd s:n, Ufberget, på stenar.
- *minuta*. Dicks.; Norra Wi s:n, Urberget, bergväggar.
- *grandiretis*. Lindb.; Kärna mosse, på tufvor.
- *socia*. N. v. Es.; Kärna mosse (leg. J. Persson).
- Cephalozia curvifolia*. Dum. (Trigonanthus curvifol. Spruce) c. fr.; Wreta Kloster: Odenfors; Kärna mosse, på stubbar.
- Cephalozia divaricata*. (Franc.) Dum. (Trig. divaricat. Spruce); flerest. omkring Linköping, på sandjord; c. coles.
- Lophocolea minor*. N. v. Es.; Kärna mosse.
- *bidentata*. N. v. Es.; Kärna mosse.
- *heterophylla*. (Schrad.) Dum.; Kärna mosse, c. fr. & coles.
- Saccagyna graveolens*. (Schrad.) (Geocalyx graveolens. N. v. Es); Kärna mosse, teml. allm.; c. coles & fr.
- Bazzania trilobata*. (L.) B. Gr. (Mastigobryum trilobat. N. v. Es.); Kärna mosse, sällsynt.
- Trichocholea tomentella*. N. v. Es.; Kärna mosse, teml. allm.
- Porella rivularis*. N. v. Es. (Madotheca rivularis N. v. Es.); S:t Lars: Eknäsberget.
- Frullania fragilifolia*. Tayl. Kisa s:n: Bastberget, bergväggar.
- *Tamarisci*. (L.) Dum.; Kisa s:n: Bastberget, bergväggar.
- Lejeunia cavifolia*. Ehrh.; Kisa s:n: Bastberget, bergväggar.
- Fossombronia cristata*. Lindb.; c. fr.; Wreta Kloster: Härna, i diken.
- Marsilia epiphylla*. (L.) (Pellia epiphylla N. v. Es.); Kärna mosse.
- *endiviefolia* Lindb. (Pellia calycina N. v. Es.) Linköping, Sandbäcken.
- Blasia pusilla*. L. S:t Lars; Skäggetorp.
- Riccardia multifida*. (L.) B. Gr. (Aneura multif. Dum.): Kärna mosse, diken.
- *palmata*. Hedw. c. fr. (A. palmata N. v. Es.); Kärna mosse, diken.
- *major*. Lindb.; Kärna mosse.
- *latifrons*. Lindb.; Kärna mosse.
- *incurvata*. Lindb. (A. pinnatifida N. v. Es.); S:t Lars: Skäggetorp grustag.
- Hepatica conica* L. (Fegatella conica Rad.): Wreta Kloster, Odenfors.
- Metzgeria furcata* L.; Landeryd: Ufberget; Kisa: Bastberget.
- Chomiocarpon quadratus*. (Scop) Lindb. (Preissia commutata N. v. Es.) c. fr. Kärna mosse.
- Anthoceros punctatus* L.; c. fr.; S:t Lars: Cap Julie; åkerrenar.

Riccia crystallina L.; c. fr.; Wreta Kloster: torrlagd strand vid Roxen.

— *glauca*. L.; S:t Lars: Cap Julie, åkerrenar.

Bladmossor:

Hypnum elodes. Linköping: Biskopslöten; Kärna: skogsmark.

— *purum*. Kärna: flerest.

— *eugyrium*. Motala s:n: Lemunda, på sandsten vid stranden af Vettern.

— *molluscum*. c. fr. S:t Lars: Tannefors (E. Adlerz legit).

— *incurvatum*. c. fr. S:t Lars: Nyqvarn; Kärna.

— *pratense*. c. fr. Kärna mosse, ej sällsynt.

— *pallescens*. c. fr. Kärna, på mylla under stubbar, mycket sälls.

Brachythecium rivulare. Wreta Kloster: Odenfors.

— *glareosum*. Wreta Kloster: Berg; Kärna c. fr.

— *campestre*. Wreta Kloster: Odenfors.

Amblystegium varium. (Lindb.). S:t Lars: Rosenkälla; Wreta Kloster: Berg, kalkbrott.

— *subtile*. Wreta Kloster: Odenfors, på trädrötter.

— *fluviatile*. c. fr. Wreta Kloster: Odenfors.

— *Sprucei*. c. fr. Kärna mosse.

Plagiothecium piliferum. c. fr. Linköpingstrakten: Eknäs, på stenar.

— *silesiacum*. c. fr. Kärna: på stubbar.

Rhyncostegium rusciforme. c. fr. Wreta Kloster: Odenfors.

— *depressum*. Wreta Kloster: Odenfors.

Thamnum alopecurum. Kisa: Starberget (förut inom ÖG endast funnen å Omberg).

Neckera crispa. Landeryd: Ufberget; Kisa: Starberget.

Pterygynandrum filiforme. c. fr. Linköping: Ekkällan.

Thuidium Blandowi. c. fr. Kärna mosse.

— *recognitum*. c. fr. Kärna mosse.

— *tamariscinum*. c. fr. Kärna mosse.

Heterocladium dimorphum. Linköping: Sandbäcken, skogsstigar o. stenar.

Fontinalis gracilis. c. fr. Linköping, Tinnerbäcken (gammal lokal, men ej förut uppgifven funnen. c. fr.).

Buxbaumia aphylla. Landeryd: Ufberget (Lector N. C. Kindberg legit).

— *indusiata*. Kärna: skogsmark, på stubbar.

Leskea nervosa. Wreta Kloster: Odenfors.

Myurella julacea. Kärna mosse, mycket ymnig i ett dike.

Diphyscium foliosum. Kisa: Bastberget.

- Cattharinaea tenella*. c. fr. Linköping: djurgården, sparsam.
- Bartramia Halleri*. c. fr. Motala s:n: Lemunda.
- Philonotis calcarea*. c. fr. Kärna mosse.
- Aulacomnium androgynum*. c. fr. Kärna, flerest.
- Paludella squarrosa*. c. fr. Kärna mosse, mycket ymnig i ett kärr.
- Amblyodon dealbatus*. c. fr.; Kärna mosse.
- Catoscopium nigratum*. c. fr.; Kärna mosse.
- Cinclidium stygium*. c. fr.; Kärna mosse.
- Mnium cinclidioides*. Kärna mosse; Åtvid s:n: Bysjön, på en flottholme.
- *stellare*. Wreta Kloster: Odenfors.
- Bryum uliginosum*. c. fr. Kärna mosse.
- *erythrocarpum*. c. fr. Linköping: Sandgropen (Lector N. C. Kindberg, leg.).
- *inclinatum*. Linköping: Kanberget.
- Disisodon splachnoides*. Motala s:n: Lemunda, på sandsten, vid Wettern.
- Tayloria serrata* β *tenuis*. S:t Lars: Smedstad.
- Orthotrichum diaphanum*. Linköping: trädstammar.
- *gymnostomum*. Kärna: Lagerlunda, på askstammar.
- Ulota Hutchinsiae*. c. fr. Kisa: Starberget.
- *Bruchii*. c. fr. Wreta Kloster: Odenfors.
- Zygodon viridissimus*. Linköpingstrakten: Berga; Kisa: på berg.
- Grimmia torquata*. Kisa: Kårtorpberget.
- *leucophæa*. Linköping: berghällar.
- Racomitrium protensum*. Kisa: bergväggar.
- Distichium inclinatum*. Kärna mosse: mycket sparsam, c. fr.
- Pottia cavifolia*. c. fr. Linköping: kyrkogården.
- *minutula*. c. fr. Wreta Kloster: torrlagd strand vid Roxen.
- Blindia acuta*. Sommen: bergväggar.
- Fissidens bryoides*. Linköping: Sandbäcken, c. fr.
- Dicranodontium longirostre*. Kolmorden: Grafversfors (P. Olsson).
- Dicranum majus*. c. fr. Kärna: flerest.
- *flagellare*. Kisa: Sandhult; Kärna: Malmskogen.
- *Schraderi*. c. fr. Kärna mosse.
- *spurium*. c. fr. Linköping: Ekkällan, skogsmark.
- Dicranella rufescens*. c. fr. Kolmorden, nära Åby jernvägsstation.
- Cynodontium Bruntoni*. c. fr. Kisa: Bastberget.
- Anoetangium compactum*. Motala s:n: Lemunda, på sandsten vid Vettern.

Pleuridium nitidum. c. fr. S:t Lars: nyqvarn, åkerrenar.

— *subulatum* (Rabenh.); Kärna på jord.

Physcomitrella patens. c. fr. Wreta Kloster: torrlagd strand vid Roxen.

Ephemerum serratum. c. fr. S:t Lars: Nyqvarn.

I sammanhang med ofvanstående må i förbigående omnämnas följande fynd från detta årtionde af sällsyntare fanerogamer:

Anthericum Liliago. Malgesanda s:n: Sommevik vid Sommen, fullkomligt vild; (Fröken Th. v. Göes; 1881).

Malaxis monophyllos. Kärna mosse; af gammalt uppgifven för denna lokal, men ej på länge återfunnen; i år af oss anträffad å 2:ne lokaler derstädes.

Cyripedium Calceolus. Kärna mosse; samma förh. som med föreg.; återfans af oss 1881 (ett enda ex., sedan ej anträffad).

Nogle Bemærkninger om Brachythecium

Ryani Kaur.

Af E. RYAN.

Til denne af Hr. Sogneprest KAURIN beskrevne ny Art skal jeg udbede mig Plads for nogle Oplysninger.

Arten er af Hr. KAURIN beskrevet som diöcisk og efter de dengang till Raadighed staaende Exemplarer var dette fuldt berettiget, eftersom det hverken var lykkedes ham eller andre, naar undtages PHILIBERT, at finde Hanblomster paa Hunplanten. PHILIBERTS Paastand om att have fundet disse antoges at bero paa en Forvexling med smaa Bladknoppe. En rigeligere Tilgang paa Frugtexemplarer har imidlertid tilstedet en mere omfattende Undersögelse paa et stort Antal Exemplarer og har det vist sig at Planten undertiden kan være pseudo-monöcisk. Paa nogle faa Frugtexemplarer er fundet at udgaa fra Stengelen meget smaa Flageller, der i Spidsen og langs Siderne bære smaa knopformige Hanblomster. Disse indeholde hver en større eller to mindre Antheridier uden Para-

fyser og omsluttet af 6 Perigonialblade, tre større og tre mindre, der ere ægformige, de større pludselig sammentrukne til en kort Spids, alle nerveløse og af meget løs Cellevæv. De smaa, paa Flagellerne siddende Blade ere æg-lancetformede, nerveløse og med meget grovmasket Cellevæv, ganske lig den hos Perigonialbladene.

Naar PHILIBERT allerede ivaar har fundet denne Blomstringsform kommer dette rimeligvis af, at han blandt de faa Exemplarer, der var sendt ham, har været heldig at finde et med de her beskrevne Flageller, medens andre, der ogsaa havde Planten till Undersøgelse, kun har faaet den diöciske. Af over Hundrede af mig undersøgte Frugtexemplarer har jeg kun paa 5 fundet hanblomstbærende Flageller; den pseudomonöciske Blomstring maa saaledes betragtes som Undtagelse.

Hanplanten er temmelig spæd og nedentil næsten bladløs, saa de smaa knopformige Hanblomster let lader sig iagttage med blotte Öie. De paa Hanplanten siddende Blomster ere meget større end de paa Flagellerne og indeholder et større Antal Antheridier samt Parafyser omgivne af talrige Perigonialblade. Paa Hanplanten er ogsaa fundet Flageller, men uden Hanblomster; forövrigt lig de paa Hunplanten. Den er fundet i faa Exemplarer.

Den Mosse, som vel staar *Br. Ryani* nærmest og som den kan forvexles med, er *Br. campestre*. Som angivet i Diagnosen skilles den fra den sidste ved Setas større Ruhed og dens Diöcitet. Med Hensyn til Setas Ruhed har jag fundet denne temmelig konstant hos *Br. Ryani*, medens den hos *Br. campestre* synes at variere fra næsten glat til svagt ru helt ned og kan i dette Tilfælde lede til at tage den for *Br. Ryani*. Jeg har fundet at Seta hos den sistnævnte er længere, tyndere, mørkere af Farve og desuden sjelden ganske ret men böiet i forskellige Retninger, hos *Br. campestre* derimod lyseröd, ret og forholdvis tykkere. Ruheden

hos *Br. Ryani* er dog altid tilstede i höiere Grad end hos den anden.

*Br. Ryani*s Diöcitet skiller den dog skarpt og sikkert fra den nærstaaende *Br. campestre*. Paa denne findes Hanblomstre i tildels stort Antal fæstede direkte paa Stengelen og Hovedgrenene i Nærheden af Setas Udgangspunkt, hvad endnu aldrig er iakttaget paa *Br. Ryani*. Frukten udvikles ofte paa *Br. campestre* fra de større Hovedgrene; dette har jeg ikke seet hos den anden, hvor den altid synes at udgaa fra Stengelen med hvilken Seta ofte danner en ret Vinkel.

Hætten (calypra) har jeg altid fundet at være forsynet med nogle spredte Haar, dels fæstede i den nedre Rand, dels længere oppe,

Bladene ere brede, noget nedløbende og ofte næsten pludselig sammentrukne til en længere svagt tandet Spids, (se Diagnosen) hos *Br. campestre* noget smalere, ikke saa tydeligt nedløbende og lidt efter lidt udløbende i en tandet Spids. Bladene ere paa *Br. Ryani* tæt tiltrykte Stengelen og dække den fuldstændig, hvilket ikke er Tilfældet ved *Br. campestre*. Blomsterne paa denne er af den Grund mere synlige end hos hin.

Med andre *Brachythecium*-arter tror jeg ikke godt den kan forvexles, selv ved overfladisk Betragtning.

Den forekommer omkring Fredriksstad paa mange Steder i Onsö oh Glemminge Herreder. Den findes paa lerholdig svagt mergelblandet Jord blandt Græs, dels ublandet i større sammenhængende Masser, dels blandet med andre Mosser, som *Thujidium recognitum*, *Eurhynchium piliferum*, *Br. glareosum*, *salebrosum* m. fl. Den forekommer ikke blandt *Hypnum Lindbergi* (for fugtigt) eller *Br. albicans* (sandet jord) eller *Hypn. Schreberi* (Skovbund), heller ikke paa Steder, hvor *Camptothecium lutescens* trives (for meget kalkholdig Bund).

Den findes sjelden med Frugt, hvilket maa tilskrives Hanplantens Sjeldenhed,

Arten er godkjendt af Hrr. LIMPRICHT, BREIDLER
 og VENTURI.
 Græsvig pr Fredriksstad i December 1888.

Fungi aliquot novi, in Suecia media et
 meridionali lecti.

Af LARS ROMELL.

Bland de rätt försvarliga samlingar af i synnerhet lägre svampar, som jag de senare åren hopbragt under exkursioner i Upsala-trakten (1884—85), Örebro-trakten (sommaren 1885) och Stockholms-trakten (1886—88) samt under en sommaren 1887 i mykologiskt syfte företagen resa till Gotland (Visby-trakten), Småland—Öland (Kalmar, Färjestaden) och Blekinge (Ronneby) och hvaraf större delen ännu icke hunnit noggrant undersökas, har jag påträffat rätt många för Skandinavien icke förut antecknade arter och derjemte åtskilliga, som, så vidt jag kunnat finna, förut icke varit beskrifna. Några af dessa sistnämnda äro utdelade i exsiccetverket "Fungi europæi" samt beskrifna i tidskriften Hedwigia (1885) och i Saccardo's Sylloge Fungorum, addit. ad voll. I—IV (1886). Andra äro afsedda att utdelas i de i år utkommande första fasciklarne af ett nytt skandinaviskt svampexsiccet (se annonsen i detta häfte). Och komma beskrifningar å dessa, i den mån undersökningarna fortgå, att inflyta i denna eller någon annan botanisk tidskrift.

Här följa nu till att börja med fem pyrenomyceter samt en discomycet och en hymenomycet:

Physalospora nigropunctata n. sp. *Perithecia* lignicola, sparsa vel laxe gregaria, in ligno non elevato, intus pallido, extus nigropunctato tota immersa, lenticulari-depressa, ostiolo brevi, integro, vix emerso, extus nigra, intus atra, minuta $\frac{1}{8}$ — $\frac{1}{4}$ mm. lata,

$\frac{1}{8}$ — $\frac{1}{6}$ mm. alta (ostiole incluso). *Asci* subsessiles, oblongi vel clavato-oblongi, utrinque angustati, apice truncati, octospori, paraphysati, 75 — 100×12 — 15μ . *Sporidia* subdisticha v. oblique monosticha, oblongo-ellipsoidea, continua v. uniguttulata et interdum massa granulosa repleta, 18 — 22×6 — 8μ . *Paraphyses* parvæ, filiformes. — Hab. in ramis emortuis decorticatis Pyri Mali ad Visby Gotlandiæ ($\frac{3}{7}$ 1887). — Forte novi generis typus.

Bertia collapsa n. sp. *Perithecia* vulgo dense gregaria, subiculo fusco, hyphis ramosis, intricatis, 6μ crassis composito, sed sæpe deficiente insidentia, sub lente evidenter et amoene rugulosa, glabra, obconica, convexa, ostiole papilliformi, demum cupulato-collapsa, nigra, $\frac{2}{3}$ — $\frac{3}{4}$ mm. diam. *Asci* clavati v. pyriformes, apice rotundati, tenuissime tunicati, 8-spori, 35 — 50×10 — 12μ . *Sporidia* conglobata v. subtristicha, oblonga, hyalina, recta, 2-guttulata, [demum] uniseptata, 12 — 18×4 — 5μ . *Paraphyses* non visæ.

Hab. in cortice sub peridermio relaxato et revoluta v. caduco truncorum prostratorum Sorbi Aucupariæ copiose ad Vårdsätra prope Upsaliam (apr. 1885). — Coelosphoriam cupularem (Pers.) Karst. peritheciis nonnihil æmulatur, subiculo Lasiosphæriam Rhacodium (Pers.) Ces. refert, sed ab utraque toto coelo diversa. Bertia moriformi (Tode) De Not. ita dissimilis, ut vix affinis habeatur; ob sporidia uniseptata et perithecia rugulosa tamen huc ad interim duxi speciem ambigam.

Zignoëlla obliqua n. sp. *Perithecia* sparsa, erumpenti-superficialia, molliuscula (vix carbonacea), minuta, vix $\frac{1}{4}$ mm. diam., subsphæroidea, ostiole papilliformi v. breviter subconoido, demum sæpissime a latere v. oblique collapsa eoque primo obtutu fere conoidea, glabra, lævia, nigra v. atra. *Asci* anguste clavati, deorsum sensim attenuati, 100 — 120×7 — 9μ . *Sporidia* fusoido-allantoidea, utrinque obtusa, curvula,

hyalina, continua, 3—9-guttulata, non constricta, 25—40 \times 4 μ .

Hab. in cortice Salicis in Karolinaparken Upsaliæ (¹⁸/₇ 1884). — A Zignoëlla collabente (Curr.) Sacc. perithecorum forma et magnitudine et sporidiis medio non inflatis nec constrictis etc. abunde diversa videtur.

Colpoma serrulatum n. sp. *Perithecia* erumpenti-superficialia, dense sparsa, uda aperta, margine albo v. albo-cæσιο, subtiliter et amoene crenulato, demum nudo, nigro, disco ellipsoideo v. subrotundo v. irregulariter oblongo et flexuoso, subplano, obscure cæσιο v. subviolaceo — plumbeo v. sordido, sicca subclausa, disco atro, margine flavescente v. denudato nigro, extus nigra sublævia, 1—2 mm. longa ¹/₂—³/₄ mm. lata. *Asci* stipitati, subclavati, apice attenuati, deorsum in stipitem sensim angustati, 150—180 \times 10—12 μ . *Sporidia* subfiliformia, apice truncato-rotundata, deorsum parum angustata, subrecta, continua, hyalina, strato mucoso hyalino, interdum vix conspicuo, obducta, 70—75 \times 2 μ . *Paraphyses* filiformes ascis longiores, apice circinatæ, 1¹/₂—1³/₄ μ crassæ.

Hab. in ligno et cortice truncorum prostrat. Pini silvestris ad Sydkärr, Viby in Nericia (aug. 1885). — A Colp. morbidum (Peck) Sacc. subiculo subnullo, peritheciis non v. vix rugosis, labiis læte coloratis etc. bene, ut videtur, diversum.

Colpoma pseudographioides n. sp. *Perithecia* elongata v. linearia, sæpe flexuosa, nigra, circa 2—3 mm. longa. *Asci* sublanceolati, deorsum in stipitem longum attenuati, 75—180 \times 7—8 μ . *Sporidia* subfiliformia apice rotundata, deorsum sensim angustata, hyalina, continua, 25—35 \times 1—1¹/₂ μ . *Paraphyses* filiformes, apice curvatæ v. flexuosæ v. circinatæ, 1 μ crassæ.

Hab. in cortice ramulorum deject. Abietis excelsæ in Kumla Nericiæ (⁴/₇ 1885). — Pseudographidi elatinae, pro qua primo habui, extus subsimile, sed partibus internis diversissimum.

Peziza nivea n. sp. *Capulae* sparsae v. aggregatae, sessiles, semiglobatae, margine connivente, siccitate contractae, albæ, extus pilis subrectis parce septatis, niveis, 150—900 μ longis, ad medium 12 μ crassis dense villosæ, 2—4 mm. latae. *Asci* cylindracei, apice obtusi. *Sporidia* oblique monosticha, ovalia, h. e. late fusioidea, 2-guttulata, hyalina, 30 \times 12 μ . *Paraphyses* apice clavatae.

Hab. ad terram inter folia Abietis, stipulas etc. locis paludosis ad Ugglevikskärret prope Holmiam (sept. 1888). — *Pezizæ* fossulæ Limm., Cooke Mycogr. fig. 359, videtur affinis, sed quadruplo minor, pilis rectis, subulatis, multo longioribus.

Solenia purpurea n. sp. Tubuli sparsi v. subgregarii, sessiles, firmi, siccitate cornei, ovato-cylindrici, apice truncati, margine integerrimo, obtuso, parum constricto, læves, glabri, obscure purpurei, 1 mm. alti, $\frac{1}{2}$ — $\frac{3}{4}$ mm. crassi. Sporæ non visæ.

Hab. in ligno quercino prope Ronneby Blekingiæ (aug. 1887).

Smärre notiser.

Societas pro Fauna et Flora fennica den 3 Nov. 1888. Till tryckning anmäldes *Symbolae ad mycologiam fennicam XXVIII* af P. A. KARSTEN.

D:r KIHLMAN förevisade ex. af *Atragene alpina*. Denna växt, som af gammalt är känd från skandinaviska florumrådets yttersta gränstrakter i öster och med skäl betraktas som en af de mest karakteristiska representanter för de här mötande främmande florelementen, hade af föredr. senaste sommar tagits på några öar utanför Kusaranda by på den stora i Onega utskjutande halfön Saoneshje. Sjön är här omkring 2 mil bred, kusterna öppna och föga inskurna. Nämda öar ligga 6—7 verst fr. vestra stranden och bilda en

lång, flerstädes af Onegas vatten afbruten åslik höjdsträckning gående i riktning fr. NV.—SO. Strandsluttningarne intagas till större delen af gamla, högstammiga aspskogar med inströdda rönnar, sälgar, björkar och isynnerhet granar. Under asparnes kronor frodas täta, ställvis ogenomträngliga snår, bestående hufvudsakligen af 2—4 m. höga lindbuskar, men derjemte *Rosa acicularis* och *cinnamomea*, *Lonicera Xylosteum* och *coerulea*, *Daphne*, *Viburnum* och manshög *Cotoneaster*. I dessa snår klänger *Atragene* i sällskap med *Vicia silvatica* till en höjd af 10—12 dm.; dess rikligt förekommande grålundna frukthufvuden ådraga sig redan på afstånd uppmärksamheten der de höja sig öfver det mörka löfverket.

Utom i dessa asplundar uppträdde *Atragene* jemväl, ehuru sparsammare och ofta steril i en gles skogsbacke med sparsam vegetation, ymnig *Calamagr. silvatica* och flere bredbladiga lundörter (*Geranium silvaticum*, *Actæa*, *Viola mirabilis*, *Lathyrus vernus*, *Aegopodium* etc.). Den växte här tillsammans med *Rubus saxatilis*, hvilken den äfven till växtsätt och habitus mycket liknade.

Bönderna i Kusaranda och det 1 mil längre norrut belägna Vyrosero kände väl till *Atragene*, som af dem benämndes dels "Zarens lockar", dels "Adamshufvuden"; enstämmigt försäkrade de att växten väl fans på öarne i Onega men ej på fastlandet vester om sjön.

Vidare förevisade d:r KIHLMAN fotografier af några uråldriga träd (lind, gran, *Ulmus effusa*) från Onega Karelen.

Brukspatron E. L. v. JULIN hade till Sällskapet skänkt ett antal trädsektioner, utgörande längdsnitt af de flesta inhemska och några utländska trädslag.

D:r ELFVING förevisade en samling tunnslipade, genomskinliga trädplattor, visande tvär-, tangential-

och radialsnitt af åtskilliga finska trädslag; arbetet var på d:r ELFVINGS föranstaltande utfördt i Berlin.

Mag. ARRHENIUS framlade ex. af den hittills i Finland förbisedda *Rosa coriifolia*, insamlade af föredragaren dels i Pargas nära Åbo dels i de åländska skärgårdssocknarne Kumlinge och Föglö. Bestämningarne hade verkstälts af lektor Scheutz.

Stud. LINDÉN förevisade några anmärkningsvärde phanerogamer, insamlade af honom under senaste sommar i södra Karelen. Häribland må anföras: *Epipogon aphyllum*, som af föredr. anträffats på 5 skilda ställen; på ett af dessa, en fuktig blandskog af asp och al, växte *Epipogon* i ovanlig myckenhet, c. 80 ind. Af bastarden *Cirsium heterophyllum* × *palustre* hade föredr. på en fuktig äng funnit 10 stånd.

Vetenskapssocieteten i Upsala d. 12 dec. 1888. Till utländsk ledamot invaldes prof. J. LANGE i Köpenhamn.

Fysiografiska sällskapet den 12 dec. Till ledamöter invaldes doc. E. ROSTRUP i Köpenhamn och professorerna F. C. SCHÜBELER och A. BLYTT i Kristiania.

Vetenskapsakademien den 9. jan. 1889. Berättelse hade inkommit från fil. kand. K. STARBÄCK om hans med bidrag af akademien företagna resa till Öland för studium af Ascomyceter.

Resande botanist. D:r A. O. Kihlman, som deltog i 1887 års finska expedition till de inre delarne af rysk-lapska halfön, ämnar under innevarande år ånyo besöka samma trakter. Resan kommer att anträdas redan i Mars månad, så att färden genom halfön från vester till öster kan företagas med ren, hvarigenom undersökningen af trädgränsens sträckning möjliggöres. Under sommaren besökas några föga eller alls icke kända trakter i östra och södra delarne af halfön.

Kongl. Maj:t har af de å 8:de hufvudtitlen i riksstaten upptagna medlen anvisat ett anslag å 500 kr. åt lektor C. J. LINDBERG såsom understöd för afslutande af ett arbete öfver Skandinaviens *Rubi*.

Döde utländske botanister 1888.

Den 19 jan. prof. ANTON de BARY i Strassburg, född d. 26 jan. 1831. — Den 29 jan. d:r JOHN IRVINE BOSWELL på Balmuto i Skottland, född d. 1 dec. 1822. — Den 28 febr. prof. HEINRICH von BRETTFELD i Riga, 34 år. — Prof. PIETRO BUBANI i Bagnacavallo. — Den 24 febr. WILLIAM CURNOW vid Penzance i England, 78 år. — Den 23 okt. d:r DAVID DIETRICH i Jena, 89 år. — Den 30 mars d:r KARL EGGERTH i Wien, 28 år. — Den 31 jan. prof. ASA GRAY i Cambridge, Mass., född d. 18 nov. 1810. — Den 8 nov. LORENZ HERTER i Hammertsried, 31 år. — Prof. GIUSEPPE INZENZA i Palermo. — Den 5 apr. prof. HUBERT LEITGEB i Graz, 53 år. — Den 10 febr. Prof. JOSEF PANCIC i Belgrad, född 1814. — Den 1 apr. prof. J. E. PLANCHON i Montpellier, 66 år. — Den 12 febr. JOHN SMITH i Kew i England, född den 5 okt. 1798. — Den 31 mars d:r STEPHAN SZASZ i Szepsi Sz. György, född den 18 febr. 1848.

Fossila hasselnötter. I tidningen Vesternorrlands Allehanda för den 4 Februari 1888 omtalas, att i Näs by af Säbrå socken (Ångermanland) vid gräfning i ett kärr på ett djup af 1,5—2 alnar påträffats hasselnötter, af hvilka en del inlemnats till kemiska stationen i Hernösand. Denna notis synes mig väl värd uppmärksamhet af botanister, som snart kunna komma i tillfälle att på nämnda ställe, som ligger endast $\frac{1}{4}$ mil från Hernösand, göra noggrannare undersökningar, då fyndorten kanske kan lemna ännu flera upplysningar om de forntida vegetationsförhållandena i Ångermanland. Näs by ligger mera än 2 mil aflägsen från det närmaste bekanta ställe i landskapet, Löfvik i Nora socken, der hasseln nu för tiden finnes vildväxande. Hasseln förekommer i Ångermanland endast i kustsocknarne och alltid vid sydliga bergsrötter; enda nuvarande växtställen, som jag känner till för landskapet, äro utom i Löfvik i Nora s:n, Omneberget i Nordingrå s:n, Skuluberget i Vibyggerå s:n, Näskeberget i Nätra s:n och Billaberget i Själevads s:n. På de långsträckte sydliga sluttningarne af Omneberget förekommer den mycket rikligt.

H. WILH. ARNELL.

Under förutsättning af ett tillräckligt antal subskribenter kommer undertecknad att med understöd af för saken intresserade mykologer utgifva en samling torkade (och pressade) svampar, förnämligast skandinaviska. — Arbetet, som torde få titeln

Fungi exsiccati

præsertim

scandinavici

är afsedt att omfatta, såvidt möjligt, svamparnes alla ordningar och familjer. Det utgifves i fasciklar, hvarje innehållande 100 arter eller former. Svamparne inläggas i konvolut, som uppfästas på lösa blad för att sedermera kunna ordnas efter behag. — Antalet fasciklar är obestämdt. Vid pass 2 torde tillsvidare utkomma årligen från och med 1889. Pris pr fascikel: 10 (tio) kronor, frakten oberäknad. Subskription kan efter behag ega rum på en eller flere eller alla fasciklarna. Anmälan bör vara inlemnad till undertecknad före 1 maj 1889.

Medarbetare antagas.

Stockholm 5 Januari 1889.

Lars Romell,

Fil. Kand.

Adress: 28, Karlavägen 28, Stockholm.

Opfordring.

I sin Enumeratio Bryinearum dovrensium (Christiania Videnskabs-Selskabs Forhandlinger 1888 N:o 6) har Lektor *KINDBERG* nævnt mange Arter, hvis Forekomst paa Dovre er højst tvivlsom, ligesom han har opstillet flere nye Arter, hvis Artværd er noget problematisk. Hr Professor *AXEL BLYTT* har anmodet undertegnede om at gjøre Bemærkninger til *KINDBERGS* ovennævnte Arbeide. I den Anledning har jeg henvendt mig flere gange til *KINDBERG* for att faa udlaant saadanne Arter, som det kunde være tilraadeligt nøie at undersøge, førend de bleve sikkert anførte som hørende hjemme paa Dovre. Hr *KINDBERG* har ogsaa godhedsfuldt sendt mig en del yderst smaa Prøver af enkelte Arter, men desværre uden angivelse af Voxested og Finders Navn. Ved Hjælp af disse små Prøver har jag erfaret, at *Kindbergs* opgaver i

mange Tilfælde er høist upaalidelige. Saa meget nødvendigere stiller det sig for mig at erholde *alle* de Arter, om hvis Forekomst paa Dovre der kan vare Tvivl. Hr. Kingberg har imidlertid nægtet mig denne Villighed eller i al Fald udsat Opfyldelsen af min Begjæring til en ubestemt Fremtid. Saaledes ser jag mig nødt til herved at henvende mig til svenske eller norske Bryologer, der maatte staa i Forbindelse med Hr. Kindberg eller som selv har samlet Moser paa Dovre og bede dem indsende til mig som Laan følgende af Kindberg som Dovremoser opførte Arter, saafremt de maatte være fundne paa Dovre eller tilgrændsende Trakter: *Platygyrium repens*, *Brachyth. glareosum*, *Plagioth. elegans*, *Amblystegium subtile*, *A. radicale*, *A. Juratzkæ*, *Hypnum stellulatum* Kindb., *H. Kneiffii*, *H. vernicosum*, *H. Cossoni*, *H. Sendtneri*, *H. hamifolium*, *H. pseudostramineum*, *H. sulcatum*, *H. irrigatum* Zett., *H. Haldanei*, *H. dovrense* Kindb., *H. Sauteri*, *H. condensatum*, *H. molluscum*, *H. nivale* c. fr. *H. fastigiatum*, *Andreæa rupestris*, *Dicr. flagellare*, *D. sphagni*, *D. undulatum*, *D. palustre*, *Fissidens pusillus* var. *irriguus* Limpr., *Leptotr. homomallum*, *Didymodon alpigenus* Venturi, *Barbula rigidula*, *B. pulvinata*, Gr., *Mühlenbeckii*, *Racomitrium heterostichum*, *R. affine*, *Orthotrichum cupulatum*, *Encalypta Macounii* Aust., *Webera sphagnicola*, *W. annotina*, *Bryum turbinatum* var. *praelongum*, *Bryum planifolium* Kindb., *B. flavescens* Kindb., *Mnium rugicum*, *Mn. inclinatum*, *Mn. riparium*, *Pogonatum aloides*, *Polytrichum hyperboreum*, *P. boreale* Kindb., *P. gracile*, *P. formosum*, *P. strictum* — *Dicranum Sendtneri* Limpr., *Bartramia breviseta* Lindb., *Grimmia alpina* Kindb. n. sp.

Sande Jarlsberg ¹⁹/₁ 1889.

CHR. KAURIN.

Hos Svanström & C:o Stockholm Myntgatan 1.

kan erhållas:

Grått blomprensingspapper	format 360×445 mm.	Pris pr ris	3,—
Hvitt	” ” 360×445	” ” ”	10,—
Herbariepapper N:o 7 ¹ / ₂ ,	hvit färgton 240×400	” ” ”	5,50
” ” ” 9 ¹ / ₂ ,	blå ” 285×465	” ” ”	6,50
” ” ” 13,	hvit ” 285×465	” ” ”	9,—

Obs! De båda sistnämnda sorterna användas vid Riksmusei Botaniska afdelning.

Ett ex. af C. J. LINDEBERGS *Hieracia Scandinavica exciccata* (3 fasciklar) finnes till salu för 30 kr. hos

H. Hyltén-Cavallius,
adr. Lund.

Anmälan.

Å hel årgång af **Botaniska Notiser** för år 1889, 6 n:r., emottages prenumeration på alla postanstalter i Sverige, Norge och Danmark med sex (6) kr., postbefordringsavgiften inberäknad, samt hos tidskriftens distributör, hr C. W. K. Gleerups Förlagsbokhandel i Lund, och i alla boklädor till samma pris.

C. F. O. Nordstedt.

Innehåll.

- ARNELL, H. W., Fossila hasselnötter, s. 29.
 KIHLMAN, O., Atragene alpina i Onega, s. 126.
 NORDENSTRÖM, H. och NYMAN, E., Växtgeografiska bidrag till Östergötlands mossflora, s. 16.
 ROMELL, L., Fungi aliquot novi, in Suecia media et meridionali lecti, s. 23.
 RYAN, E., Nogle Bemærkninger om Brachythecium Ryani Kaur., s. 20.
 SKÅRMAN, J. A. O., Om Alnus incana (L.) Willd. f. arcuata n. f., s. 1.
 SVANLUND, F., Anteckningar till Blekinges flora. III, s. 6.
 THEDENIUS, K. FR., Om Potentilla thuringiaca Bernh. i Sverige, s. 12.
 Smärre notiser. Lärda sällskaps sammanträden, s. 26. — Resande botanist, s. 28. — Anslag, s. 28. — Döde utländske botanister 1888, s. 29.